Rok IV. Dodatek. Katowice, Niedziela, dnia 5-go Listopada 1905 Nr. 255.

Górnoślązak

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

„Górnoślązak“ z bezpłatnym dodatkiem niedzielnym **„Rodzina chrześciańska“** wychodzi codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, kosztuje na poczcie i u agentów 1 markę 60 fen. kwartalnie, z odnoszeniem do domu 2 mk. 2 fen.

Przez lud — dla ludu!

— Telefon Nr. 1049. —

Ogłoszenia: 20 fen. za wiersz petytowy jednołamowy. Przy kilkorazowem powtórzeniu udziela się znacznego rabatu. — **Reklamy:** 50 fen. od wiersza.

Redakcya, ekspedycya i drukarnia znajdują się przy ulicy Beaty (Beatestrasse) nr. 16.

Górnicy! Baczność!

Stanowcza chwila nadchodzi, w której macie pokazać, iż potraficie bronić waszych praw. Podług nowego prawa górniczego muszą teraz pracodawcy wywiesić plan nowego porządku roboczego, aby robotnicy powiedzieli lub napisali, co im się w tym porządku roboczym podoba, a co nie. Niech sobie górnicy nie lekceważą tak ważnej dla nich sprawy, a niech dopatrzą swego; niech się przekonają, jakiej treści wywieszone rozporządzenia są i niech tego nie traktują obojętnie, bo gdy teraz tego zaniedbają, niech się potem po czasie nie żalą i nie narzekają, iż porządek roboczy zły i krzywdzący. Więc teraz powinni robotnicy czuwać śliśle nad tem, żeby się to nie stało. Przedewszystkiem powinni robotnicy żądać od pracodawców, żeby porządek roboczy był wywieszony obok niemieckiego i w języku polskim. Pracodawcy by powinni w własnym swoim interesie uczynić, aby z góry zaraz robotnikom dać możliwość zrozumienia treści porządku roboczego i przez to samo uniknąć przestępstw możliwych i przekroczeń przepisów.

Jeśliby pracodawcy zaniedbali wywiesić planu do porządku roboczego, niech się tego robotnicy stanowczo domagają. Jeśliby robotnikom nie dano dosyć czasu i sposobności zaznajomienia się dokładnego z planem porządku roboczego, niech się zgłoszą z zażaleniem do przysięgłego górniczego, albo do naszego biura któregobądź, czy w Bytomiu, Zabrzu lub Katowicach. Świattlejsi robotnicy powinni swych kamratów nieuświadomionych pouczyć, o co chodzi, żeby jeden jak drugi wiedział, czego się trzymać. Natomiast powinni wszyscy robotnicy każdej kopalni być co do układu porządku roboczego jednego zdania i trzymać się kupy. Nie powinno być pomiędzy nimi ani jednego, któryby się chciał pokazać jako zbyt »lojalny« i zgodzić sie na plan porządku roboczego dla robotników i jego samego krzywdzący, aby za »lepszego« robotnika od innych uchodzić. Co złe, niedogodne, to dotyka każdego; powinni się tedy wszyscy jednako o naprawę i usunięcie złego upominać.

Pomiędzy czteryma przedmiotami, które będą w planie porządku roboczego wyłuszczone, to jest 1) o długości szychty; 2) o dyngu i zarobku; 3) o kasowaniu wózków i karach, będzie także 4) wybór mężów zaufania, do tak zwanego wydziału robotniczego. Wydziały robotnicze istniały dotąd tylko na kopalniach fiskalnych od roku 1890 i na niektórych kopalniach prywatnych, lecz w bardzo rzadkich wypadkach. Odtąd prawo nowe wymaga takich urządzeń po wszystkich bez wyjątku kopalniach. Wydziały takowe mogłyby niejedno naprawić, żeby się tylko robotnicy do nich wszędzie zręcznie zabrali. Dowodem tego był opór w początku roku bieżącego ze strony pracodawców przy obradach sejmowych nad nowem prawem górniczem, gdyż właśnie dla zaprowadzenia wydziałów ci panowie największe stawiali trudności rządowi i partyom domagającym się zmiany stosunków robotniczych. Ztąd wynika, że się robotnicy powinni sprawą tą zająć jak najstaranniej i pokazać, że potrafią ocenić sprawę dla nich tak ważną.

W grudniu mają nastąpić wybory, albo raczej już mają być wybrane wydziały robotnicze. Czasu więc już nie ma wiele do stracenia. Dlategoby się powinni robotnicy sprawą tą już teraz żywo zająć, a nie odwłoczyć. Na każdym szybie się robotnicy znają, powinni tedy z pomiędzy siebie po wspólnem porozumieniu się z sobą takich mężów wybrać, którzy na zaufanie zasługują, o których wiadomo, iż będą wiernie i odważnie bronili swych współbraci. Wiele i wielkiej pracy i walki kosztowało robotników w całej monarchii pruskiej, aż się udało rząd skłonić do przedłożenia sejmowi planu nowego prawa górniczego, i jakkolwiek trudno było to jeszcze nieodpowiednie prawo przeprowadzić w sejmie, to robotnicy powinni i tego wszelkiemi środkami bronić, co w sejmie uchwalono i nie wolno tego z rąk puszczać, żeby się nie pozbawić i tej drobnostki nam przyznanej.

Górnicy! Nie myślcie, iż odniesione dotychczas przy rozmaitych wyborach świetne zwycięstwa wam już wystarczą. Nie myślcie, że tem już wszystko uczyniliście. Nie, bracia, to jeszcze nie wystarczy, to wam tylko służyć powinno za przykład i dowód, co skupionemi siłami zdziałać potraficie. Jeśli mają wydziały robotnicze być skutecznymi i robotnikom przynieść choć trochę pożądanej korzyści, to powinni wszyscy dążyć do zorganizowania się w jeden związek. Wydziały robotnicze powinny iść ręka w rękę z organizacyą, a wtenczas dopiero nabywają wartości i powagi.

Mężowie zaufania z wydziałów robotniczych są waszymi zastępcami i pośrednikami pomiędzy wami i pracodawcami. W charakterze swym jako tacy narażeni są często na niełaskę urzędników i pracodawców i często się zdarza, że mąż zaufania sumienny, chcący zadosyćuczynić swej powinności, musi wystąpić stanowczo i odważnie w obronie swych kamratów, co się często pracodawcom nie podoba i takiego robotnika albo od razu wyrzucą z pracy jako niewygodnego, albo go traktują ciężką pracą a lichą płacą, tak, że zmuszony jest pracę porzucić i gdzieindziej chleba szukać. Tak być nie powinno. Gdyby byli robotnicy nasi wszyscy zorganizowani, pracodawcy nie pozwoliliby sobie tak łatwo podobnych bezprawi, wiedząc, iż za mężem zaufania stoją wszyscy jego kamraci gotowi do jego obrony. A wtedyby dopiero były wzdziały robotnicze prawdziwem błogosławieństwem dla robotników.

Bez organizacyi więc ani wydziały robotnicze, ani posłowie, chociażby ich i sto było w parlamentach, ani nikt robotnikom nie pomogą, skoro ci nie będą zorganizowani. Bierzcie przykład z robotników na zachodzie i czyńcie tak samo: organizujcie się, wstępujcie do »Związku wzajemnej pomocy«.

Zarząd Zwiazku wzajemnej pomocy dla chrześc. robotn. górn. w Bytomiu.

Uwagi redakcyi »Górnoślązaka«. Związek wybrał się za późno ze swą odezwą, o ile się ona odnosi do *porządku roboczego*, bo ten był już wywieszony. Teraz chodzi o to, aby zarząd związku jak najenergiczniej zaprotestował od siebie w imieniu swych członków-górników do urzędu nadgórniczego przeciwko ułożonemu przez pracodawców porządkowi górniczemu. Tego wymagamy stanowczo od związku bytomskiego. — Niech czytelnicy przeczytają sobie dokładnie także nasze artykuły, a dowiedzą się, co i jak czynić mają.

A. Lewandowski

Katowice G.-Ś.

Największy skład polski

na Górnym Śląsku

garderoby męskiej

gotowej i na miarę.

Wchód do magazynu garderoby przez skład kolonialny.

Szanownej Publiczności miasta **Katowic**, bliższej i dalszej okolicy donoszę, że już wszystkie **nowości na sezon jesienny i zimowy** nadeszły i są we wielkim wyborze i najnowszych deseniach na składzie i polecam takowe po nader niskich ale ściśle stałych cenach jak następuje:

Dla dorosłych:

Jupy zimowe	począwszy już od 5,—	do 25,—	mk.
Palta zimowe	12,—	„ 40,—	„
Peleryny zimowe	10,—	„ 25,—	„
Płaszcze z pelerynami	20,—	„ 45,—	„
Burki zimowe	16,—	„ 38,—	„
Ubrania marynarkowe	10,—	„ 36,—	„
Ubrania salonowe	24,—	„ 45,—	„
Spodnie	2,—	„ 12,—	„

Dla chłopaków i dzieci:

Jupy zimowe	począwszy już od 2,75	do 10,—	mk.
Palta zimowe i płaszcze	8,—	„ 12,50	„
Ubranka dla dzieci	2,50	„ 11,—	„
Ubrania dla chłopaków	6,—	„ 18,—	„

Ubrania na miarę

wykonanie fabryczne:

Ubrania marynarkowe	od 20,—	do 48,—	mk.
Ubrania salonowe	30,—	„ 55,—	„
Palta zimowe	25,—	„ 50,—	„
Spodnie	8,—	„ 15,—	„

Ubrania na miarę

wykonane we własnej pracowni pod kierownictwem akademicznie wykształconego krojczego:

Ubrania marynarkowe	od 38,—	do 65,—	mk.
Ubrania salonowe	48,—	„ 80,—	„
Palta zimowe	40,—	„ 90,—	„
Futra	115,—	„ 600,—	„

Daję 5% rabatu.

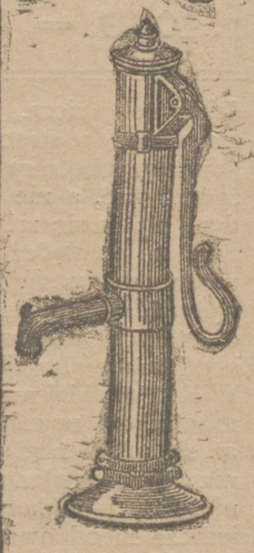
Gorąco proszę, kupujcie sami i namawiajcie innych do kupowania w moim

składzie garderoby

jako też w

składzie kolonialnym i cygar.

J. Steinitz

(właściciel **Julian Piechowski**)

skład żelaza

w Gliwicach, ul. Dworcowa nr. 2

poleca po tanich cenach

także na odpłatę

żelazo sztabowe, I—I belki żelazne,

żelastwo do budowli, cement, papę, smołę, trzcinę do sufitów i gips, gwoździe drutowe i śruby

Piece żelazne,

garnki żelazne, sprzęty kuchenne,

Pumpy

oraz wszelkie

narzędzia dla kowali, ślusarzy, stolarzy, cieśli i innych rzemiosł.

Wszelkie towary żelazne.

Dla sprzedających osobne cenniki z wysokim rabatem.

Instrumenta muzyczne

dla orkiestry:

harmoniki, skrzypce, szela, basy i t. d.

jako też wszystkie do **instrumentów** **należące przedmioty** dostarcza i ma na składzie

Paweł Grundmann z Warszawy

Katowice, ul. Grundmanna 17.

Stroiciel fortepian i pianin.

Wielki skład strun. Reparacye tanio.

Wędzona tłusta słonina	funt	75 fen.
Wędzona chuda słonina	funt	80 fen.
Kiełbasa mięsna	funt	60 fen.
Wątrobianka	funt	60 fen.
Tłuszcz sztuczny	funt	45 fen.
Tłuszcz sztuczny od 30 fen. pocz. f.		39 f.
Ia Flommenschmalz w pęcherzach		65 f.

za zaliczką loko Altona dostarcza

H. H. Semmelhaack, Altona Elbe.

Zakład dentystyczny

Franciszek Goldstein, Katowice

ul. Sedana (Sedanstr.) wchód z ul. Poprzecznej.

Przy leczeniu możliwie **bez bólu** liczę następujące ceny:

sztuczne zęby	od **1,50** mk. pocz.
plumby	od **1,00** mk. pocz.

Rwanie zębów. **Reparacye natychmiast.**

Także na odpłatę.

Polecam wprost z beczki:

Słodkie wino węgierskie	za litr	1,30 mk.
Wytrawne wino węgierskie	„ „	1,50 „
Wino czerwone	„ „	80 „
Wino mozelskie	„ „	70 „
Wino czerwone muszkatowe	„ „	60 „
Słodki jabłecznik	„ „	55 „

Zarazem najwyśmienitszy

Portwein Szery-Madera

za 3/4 1,50 mk.

Specyalność: prawdz. Vermouth de Torino

za flaszkę 1,50 mk.

Najlepszy

rum Jamaica, arak i koniak

po najtańszych cenach.

August Zawischa, Król. Huta

ul. Cesarska nr. 16.

Towary kolonialne hurtownie i detalicznie.

Telefon 73.

A. Pinczower, skład skóry

Bytom ul. Krakowska.

Wszystkie gatunki skóry, nieprzemakalne ubrania skórzane i z sukna żaglowego, sukna woskowane, linoleum (skóra na podłogę).

Fritz Reinhardt

przysięgły miernik

Katowice, ul. Fryderyka nr. 40

poleca się do wykonywania

wszelkich rysunków, nowopomiarów urzędowych planów położenia itd.

Sprawdzanie granic, urzędowe pomiary dla król. urzędu katastrowego wykonuję jak najprędzej.

Resaga cykorya jest najzdrowszą.

Złote i srebrne zegarki damskie i męskie

po bardzo tanich cenach

jako też

zegary ścienne.

Regulatory szt. **10** m. **Budziki** szt. **1,75** m.

E. Simenauer, **Katowice**, ul. Dworcowa obok kawiarni Lustig.

Wrocław, Ohlauerstr. 10/11.

Twardy cukier z głowy	funt	22 fen.
Faryna	funt	21 fen.
Smalec wieprzowy	funt	52 fen.
Winny ocet do zapraw.	litr	30 fen.

jako też

wszelkie towary kolonialne

po najniższych cenach poleca

Bolesław Długiewicz

Bogucice,

drogerya i skład kolonialny.

Bajecznie tanie ceny! **Nowo otwarto** Bajecznie tanie ceny!

interes towarów białych i wełnianych

ulica Dyrekcyjna nr. 9.

Polska usługa. Sprzedaż po zdumiewająco tanich cenach. Polska usługa.

Na odpłatę. Kto **meble, lustra i towary wyściełane** kupić zechce, niech się uda do **domu mebli Edwarda Pietzka, Rożdzień-Szopienice** przy moście rzeki Rawy. Za gotówkę.

Tanie ceny. **Wielki magazyn trumien.** Tanie ceny.

Największy skład

materyi sukiennej, flaneli, atłasów, jedwabi na zapaski dla kobiet, tureckich chustów na wesela, wsypów, firanków, płótna it.d.

wszystkie towary

po zdumiewająco tanich cenach.

Usługa polska!

Hugo Lipschütz

Katowice, ul. Grundmana 10.

Niniejszem mam zaszczyt Szanownej Publiczności donieść, że z dniem dzisiejszym objąłem

drogeryę

po pana **M. Weissenbergu**

przy ulicy Pszczyńskiej.

Długoletnia praktyka w zawodzie daje mi możność wszelkim wymaganiom zadosyć uczynić. Tak samo staraniem moim będzie zawsze świeżym, wyborowym towarym, tanią i skórą usługą zaufanie Szanownej Publiczności sobie zaskarbić

Firmować będę:

„Centralna drogerya“

uniżony

Feliks Sypniewski, *aptekarz.*

Mysłowice, dnia 1-go listopada.

Paweł Lotter

skład obuwia

Katowice, ul. Grundmanna 34.

Hugo Goldmann

ul. Raciborska **Rybnik** ul. Raciborska

magazyn mebli i towarów wyściełanych.

Umeblowanie mieszkań

od prostych do najeleganciejszych po każdej cenie.

Wszelkie roboty wyściełania i stolarskie

wykonuje się tanio i prędko.

Wszelkie książki powieściowe, historyczne, modlitewne jako też **wszelkie artykuły piśmienne nabyć można w księgarni „Górnoślązaka“.**

Adolf Glücksmann

Rybnik, ul. Szercka

poleca wszelkie gatunki

skór wierzchnich i spodnich, **cholew** itd.

w największym wyborze.

Wielki skład

obuwia dla panów pań i dzieci roboty fabrycznej i ręcznej.

\+ + +

Słynną herbatę Karmelitańską

ziółkową w paczkach à **mrk. 1,00**, taksamo

najlepszy naturalny środek

(olej z sosien tyrolskich) **na reumatyzm, podagrę, cierpienia nerwowe, à but. mk. 1,50.** — Książeczkę lekarską do leczenia się ziołami mk. 1,00 polecają

Domagalski & Co., Nr. 20, Poznań O. 1.

Paweł Kallabis, mistrz stolarski

Katowice—Zawodzie

poleca swój

wielki skład mebli, luster, desek do firanek, sprzętów wyściełanych wszelkiego rodzaju,

oraz wózków dla dzieci do wyboru. ✽ Skład trumien i wszelkich artykułów pogrzebowych. Stolarnia i tapicernia w domu.

SPÓŁKA PARCELACYJNA

w Bytomiu, ul. Koszarowa nr. 1.

(Parzellierungsgenossenschaft in Beuthen O.-S. Kasernenstr. 1)

poleca swą

kasę oszczędności (szparkasę)

i płaci od złożonych w niej pieniędzy **3, 4, 4½ i 5 od sta,** zależnie od czasu wypowiedzenia.

Dalej ma każdego czasu na sprzedaż

5-procentowe pierwsze i inne pewne hipoteki.

Większe i mniejsze parcele gruntu pod korzystnemi warunkami do nabycia.

Wszelkie bliższe objaśnienia i szczegóły na żądanie listownie.

Biuro nasze i kasa otwarte codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt) **od godz. 9 rano do godz. 1 w poł.**

Reparacye zegarków

jak najlepiej i najtaniej, tylko robota samego mistrza, bez uczni i pomocników.

Nowe srebrne zegarki od **8,00** mk. pocz.

E. Fey, zegarmistrz

Bytom, Bäckerstr. w pobliżu starego kościoła.

Pożyczki na spłaty ratami na weksle lub listy zastawne daje sekretnie i prędko **Eichbaum, Berlin, Postamt 57.** Liczne podziękowania. Porto dołączyć.

Nakładem i czcionkami »Górnoślązaka«, sp. wyd. z ogr. odp. w Katowicach. — Odpowiedzialny: Antoni Wolski w Katowicach